

Guia docent

Identificació de l'assignatura

Assignatura / Grup	20725 - Gramàtica Descriptiva del Català: Sintaxi i Pragmàtica / 1
Titulació	Grau de Llengua i Literatura Catalanes - Quart curs
Crèdits	6
Període d'impartició	Segon semestre
Idioma d'impartició	Català

Professors

Professor/a	Horari d'atenció als alumnes					
	Hora d'inici	Hora de fi	Dia	Data d'inici	Data de fi	Despatx / Edifici
Joan Melià Garí	11:00	13:00	Dimecres	10/09/2018	09/02/2019	Despatx CE14
jmelia@uib.es	11:00	13:00	Dijous	11/02/2019	04/07/2019	Despatx CE14

Contextualització

En aquesta assignatura, de descripció de la llengua catalana des del punt de vista sincrònic, s'hi estudien, d'una banda, les estructures i processos propis de la llengua catalana en el marc oracional i textual, després d'haver vist en cursos anteriors la descripció dels sons i del component morfològic, també des del punt de vista sincrònic; d'altra banda, s'hi fa, igualment, una aproximació als aspectes més bàsics de la pragmàtica, aplicada a la llengua catalana.

Requisits

Recomanables

No hi ha cap requisit especial necessari per a cursar aquesta assignatura, encara que sigui recomanable haver aprovat, o com a mínim cursat, les tres assignatures de llengua normativa dels cursos anteriors.

Competències

Específiques

- * CE1. Coneixement de la llengua catalana, tant des d'una perspectiva sincrònica com diacrònica, en els diferents aspectes: gramàtica, variació lingüística i situació sociolingüística .
- * CE9. Capacitat de localitzar i manejar informació relativa a la disciplina en fons bibliogràficodocumentals en bases de dades i recursos d'Internet, així com d'utilitzar aplicacions informàtiques específiques .

Guia docent

Genèriques

- * CG1. Capacitat per a aprendre i fer feina de forma autònoma i en equip .
- * CG4. Capacitat d'anàlisi i síntesi de documentació de diversos nivells de complexitat .
- * CG5. Capacitat de raonament crític .
- * CG6. Capacitat per a reconèixer problemes i temes d'investigació i avaluar-ne la importància .

Bàsiques

- * Podeu consultar les competències bàsiques que l'estudiant ha d'haver assolit en acabar el grau a l'adreça següent: http://estudis.uib.cat/ca/grau/comp_basiques/

Continguts

Continguts temàtics

T1. Estructures sintàctiques

- * La sintaxi catalana.
- * Estructures sintàctiques: sintagmes.
- * Categories i funcions sintàctiques.
- * Funcions estructurals i funcions semàntiques.
- * Oració, clàusula i fragment.

T2. L'oració simple

- * Verb i arguments extern i interns.
- * Adjunts del predicat i de l'oració.
- * SF i SC.
- * Classificació de les oracions simples.
- * Predicat verbal i predicat nominal.

T3. Ordre dels constituents en l'oració

- * Tema, rema i ordre dels elements.
- * Construccions interrogatives, passives i ergatives.
- * Anàfora, el·lipsi i pronominalització.
- * Perifèria oracional.

T4. L'oració composta: parataxi i hipotaxi

- * Recursivitat oracional: Nivells d'incidència.
- * Oració composta.
- * Construccions d'elevació i de control. Construccions clivellades.
- * Classificació de les oracions compostes.

T5. Les construccions lingüístiques i l'entorn

- * La pragmàtica
- * Text i discurs
- * L'entorn com a condicionant del llenguatge: dixi i anàfora.

T6. Construcció i interpretabilitat del text i del discurs

- * Referència.
- * Cooperació
- * Inferència, implicació, pressuposició i implicatures.

Guia docent

* Cortesia lingüística: positiva i negativa

Metodologia docent

Activitats de treball presencial (1,8 crèdits, 45 hores)

Modalitat	Nom	Tip. agr.	Descripció	Hores
Classes teòriques	Classes magistrals	Grup gran (G)	<p>En les classes magistrals el professor exposarà els eixos bàsics de cada tema i hi indicarà els aspectes controvertits o que resten pendents de resolució, normativa i descriptiva.</p> <p>Simultàniament es presentaran les principals referències i la bibliografia adequada per a cada aspecte. També es donarà informació sobre els mètodes adequats de treball de les diverses unitats i de la bibliografia i recursos didàctics pertinents de què disposen.</p>	19
Seminaris i tallers	Discussió i millora de treballs	Grup mitjà (M)	En aquestes sessions es farà una primera exposició del treball d'anàlisi que aniran elaborant individualment al llarg del curs, amb la finalitat que exposin les principals dificultats que trobin i que puguin corregir-ne els errors.	4
Classes pràctiques	Pràctiques presencials	Grup mitjà (M)	Mitjançant la resolució d'exercicis, la correcció, transformació i anàlisi de textos els alumnes aplicaran els coneixements que s'hauran exposat a les classes teòriques i els que posseeixen com a usuaris actius i passius de la llengua.	16
Tutories ECTS	Orientació sobre les activitats	Grup mitjà (M)	La finalitat d'aquestes tutories és orientar els alumnes en les activitats i desenvolupament general del curs.	1
Tutories ECTS	Orientació sobre les activitats	Grup petit (P)	La finalitat d'aquestes tutories és orientar i assessorar els alumnes sobre les activitats que han de realitzar.	3
Avaluació	Examen global	Grup gran (G)	Es realitzarà un examen global corresponent a la convocatòria oficial i un examen global corresponent al període de recuperació. Mitjançant aquesta avaluació es podrà valorar si l'alumne ha adquirit els coneixements suficients sobre els continguts de la matèria i sap aplicar-los en mostres de llengua real.	2

A començament del semestre hi haurà a disposició dels estudiants el cronograma de l'assignatura a través de la plataforma UIBdigital. Aquest cronograma inclourà almenys les dates en què es faran les proves d'avaluació contínua i les dates de lliurament dels treballs. A més, el professor o la professora informará els estudiants si el pla de treball de l'assignatura es durà a terme a través del cronograma o per una altra via, inclosa la plataforma Aula Digital.

Activitats de treball no presencial (4,2 crèdits, 105 hores)

Guia docent

Modalitat	Nom	Descripció	Hores
Estudi i treball autònom individual	Preparació del treball	Es proposarà una pràctica d'anàlisi d'un text real. Les sessions del seminari serviran perquè els alumnes exposin el procés seguit i els resultats del seu treball davant els companys, que prèviament ja en coneixeran el text a analitzar.	30
Estudi i treball autònom individual	Preparació de les unitats didàctiques	Després de l'exposició per part del professor a les classes magistrals, l'alumne haurà d'aprofundir en la matèria. Amb aquesta finalitat, s'indicarà, per a cada unitat didàctica, els textos de referència i altres recursos que siguin objecte de consulta convenient.	45
Estudi i treball autònom individual	Resolució d'exercicis i pràctiques individuals	Al llarg del curs es proposaran una sèrie de pràctiques de treball individual que hauran de realitzar a través de l'eina de teleeducació Moodle. Es tracta d'exercicis de correcció automàtica que permet als alumnes veure'n immediatament les solucions i respostes correctes i la puntuació obtinguda.	27
Estudi i treball autònom individual	Consulta i resolució de dubtes de caràcter individual	Els alumnes, a part de l'horari de tutories individuals presencials, en qualsevol moment del curs podran fer consultes de caràcter individual mitjançant la tutoria electrònica sobre el temari, les activitats o l'avaluació de l'assignatura.	3

Riscs específics i mesures de protecció

Les activitats d'aprenentatge d'aquesta assignatura no comporten riscos específics per a la seguretat i salut dels alumnes i, per tant, no cal adoptar mesures de protecció especials.

Avaluació de l'aprenentatge dels estudiants

Les competències establertes en l'assignatura seran avaluades mitjançant diversos procediments, els quals consten en la taula següent. Cada procediment serà valorat amb una puntuació entre 0 i 10. Aquestes puntuacions parcials es ponderaran d'acord amb els valors que s'indiquen a la taula i s'obtéindrà una qualificació compresa entre 0 i 10. Per a aprovar l'assignatura serà necessari haver realitzat totes les activitats dels diferents procediments d'avaluació, haver obtingut més del 40% de la puntuació possible de l'examen global i que la nota final ponderada sigui igual o superior a 5.

Per a poder presentar-se a l'examen global serà necessari haver presentat amb anterioritat (en el termini indicat en el cronograma) el treball.

Hi haurà dos itineraris d'avaluació: l'itinerari A (adequat per als alumnes que poden assistir regularment a classe i realitzar les activitats presencials) i l'itinerari B (pensat per als alumnes que no poden mantenir aquesta regularitat d'assistència). Caldrà que l'alumne parli amb el professor per establir si pot seguir l'itinerari B.

Frau en elements d'avaluació

D'acord amb l'article 33 del Reglament acadèmic, "amb independència del procediment disciplinari que es pugui seguir contra l'estudiant infractor, la realització demostradorament fraudulenta d'algun dels elements d'avaluació inclosos en guies docents de les assignatures comportarà, a criteri del professor, una menysvaloració en la seva qualificació que pot suposar la qualificació de «suspens 0» a l'avaluació anual de l'assignatura".

Guia docent

Discussió i millora de treballs

Modalitat	Seminaris i tallers
Tècnica	Tècniques d'observació (no recuperable)
Descripció	En aquestes sessions es farà una primera exposició del treball d'anàlisi que aniran elaborant individualment al llarg del curs, amb la finalitat que exposin les principals dificultats que trobin i que puguin corregir-ne els errors.

Críteris d'avaluació

Percentatge de la qualificació final: 10% per a l'itinerari A

Percentatge de la qualificació final: 0% per a l'itinerari B

Pràctiques presencials

Modalitat	Classes pràctiques
Tècnica	Tècniques d'observació (no recuperable)
Descripció	Mitjançant la resolució d'exercicis, la correcció, transformació i anàlisi de textos els alumnes aplicaran els coneixements que s'hauran exposat a les classes teòriques i els que posseeixen com a usuaris actius i passius de la llengua.

Críteris d'avaluació

Percentatge de la qualificació final: 15% per a l'itinerari A

Percentatge de la qualificació final: 0% per a l'itinerari B

Examen global

Modalitat	Avaluació
Tècnica	Proves de resposta llarga, de desenvolupament (recuperable)
Descripció	Es realitzarà un examen global corresponent a la convocatòria oficial i un examen global corresponent al període de recuperació. Mitjançant aquesta avaluació es podrà valorar si l'alumne ha adquirit els coneixements suficients sobre els continguts de la matèria i sap aplicar-los en mostres de llengua real.

Críteris d'avaluació

Percentatge de la qualificació final: 40% per a l'itinerari A

Percentatge de la qualificació final: 50% per a l'itinerari B

Preparació del treball

Modalitat	Estudi i treball autònom individual
Tècnica	Treballs i projectes (recuperable)
Descripció	Es proposarà una pràctica d'anàlisi d'un text real. Les sessions del seminari serviran perquè els alumnes exposin el procés seguit i els resultats del seu treball davant els companys, que prèviament ja en coneixeran el text a analitzar.

Críteris d'avaluació

Percentatge de la qualificació final: 20% per a l'itinerari A

Percentatge de la qualificació final: 35% per a l'itinerari B

Guia docent

Resolució d'exercicis i pràctiques individuals

Modalitat	Estudi i treball autònom individual
Tècnica	Proves objectives (no recuperable)
Descripció	Al llarg del curs es proposaran una sèrie de pràctiques de treball individual que hauran de realitzar a través de l'eina de teleeducació Moodle. Es tracta d'exercicis de correcció automàtica que permet als alumnes veure'n immediatament les solucions i respostes correctes i la puntuació obtinguda.

Críteris d'avaluació

Percentatge de la qualificació final: 15% per a l'itinerari A

Percentatge de la qualificació final: 15% per a l'itinerari B

Recursos, bibliografia i documentació complementària

Bibliografia bàsica

Conca, Maria; Costa, Adela; Cuenca M. Josep; Lluch, Gemma.- *Text i gramàtica. Teoria i pràctica de la competència discursiva*. Barcelona; Editorial Teide, 1998
Cuenca Ordinyana, Ma. Josep.- *Sintaxi catalana*. Barcelona; Universitat Oberta de Catalunya, 2003

Institut d'Estudis Catalans.-*Gramàtica de la llengua catalana*.Barcelona; Institut d'Estudis Catalans, 2016

Payrató, Lluís.- *Pragmàtica, discurs i llengua oral*. Barcelona; Universitat Oberta de Catalunya, 2003.

Solà, Joan; Maria-Rosa Lloret;Joan Mascaró;Manuel Pérez Saldanya (dir).- *Gramàtica del català contemporani*, vol. i, Barcelona, Empúries, 2002.

Bibliografia complementària

Abril, Joan. *Diccionari pràctic de qüestions gramaticals*. Barcelona: Edicions 62, 1997.

Acadèmia Valenciana de la Llengua. *Gramàtica normativa valenciana*. València: Publicacions de l'Acadèmia Valenciana de la Llengua, 2006. També es pot consultar a través d'Internet: <http://www.avl.gva.es/PDF/GNV.pdf>.

Alomar, Antoni I.; Bibiloni, Gabriel; Corbera, Jaume; Melià, Joan. *La llengua catalana a Mallorca. Propostes per a l'ús públic*. 2a ed., revisada. Palma: Consell de Mallorca, 2008. [1a ed., 1999]

Alomar, Antoni I.; Melià, Joan. *Proposta de model de llengua per a l'escola de les illes Balears*. Palma: COFUC: Moll, 1999.

Badia, Jordi; Brugarolas, Núria; Torné, Rafel; Fargas, Xavier. *Llibre de la llengua catalana*. Barcelona: Castellnou, 1997.

Badia, Toni. *Aspectes del sintagma nominal en català des de la perspectiva de la traducció automàtica*. Barcelona; Publicacions de l'Abadia de Montserrat, 1994.

Badia i Margarit, Antoni. *Gramàtica de la llengua catalana. Descriptiva, normativa, diatràtica*. Barcelona; Enciclopèdia Catalana, 1994

Ballesta, Joan-Manuel. *Diccionari de gramàtica generativo-transformacional*. Bellaterra; Universitat Autònoma de Barcelona, 1991.

Bonet, Sebastià & Solà, Joan. *Sintaxi generativa catalana*. Barcelona; Enciclopèdia Catalana, 1986.

Bosque, Ignacio. *Las categorías gramaticales Relaciones i diferencias*. Madrid; Síntesis, 1990.

Guia docent

- Bruguera , Jordi. *Diccionari de dubtes i dificultats del català*. Barcelona: Enciclopèdia Catalana, 2000.
- Cuenca Ordinyana , Ma. Josep. *L'oració composta (I): La coordinació* . València; Universitat de València, 1988.
- Les oracions adversatives* . València; Institut Universitari de Filologia Valenciana i Publicacions de l'Abadia de Montserrat, 1991
- *L'oració composta (II): La subordinació* . València; Universitat de València, 1991.
- Sintaxi fonamental* . Barcelona; Empúries, 1996.
- Demonte , Violeta. *Teoria sintàctica: De las estructuras a la rección*. Madrid; Editorial Síntesis, 1989.
- Espinal , Maria Teresa. *Significat i interpretació*. Barcelona; Publicacions de l'Abadia de Montserrat, 1988
- Fabra , Pompeu. *Gramàtica catalana*. Barcelona; Institut d'Estudis Catalans, 1995 (7a edició)
- Gramàtica catalana* . Barcelona; Editorial Teide, 1988 (13a edició)
- Introducció a la gramàtica catalana* . Barcelona; Edicions 62, 1968 (2a edició)
- Sintaxi* . Barcelona; Edicions Aqua, 1982
- Ginebra , Jordi; Montserrat, Anna. *Diccionari d'ús dels verbs catalans. Règim verbal i canvi i caiguda de preposicions*. Barcelona: Edicions 62, 1999.
- Haegeman , Liliane. *Teoria de la recció i del lligam*. Barcelona; Enciclopèdia Catalana, 1993.
- Hernández , Carlos. *L'oració simple* . València; Universitat de València, 1989
- Hernanz , Ma. Lluïsa & Brucart, José M. *La sintaxis. I. Principios teòrics. La oración simple*. Barcelona; Editorial Crítica: 1987.
- Institut d'Estudis Catalans . *Gramàtica de la llengua catalana*. [Text provisional] <http://www2.iec.cat/institucio/seccions/Filologica/gramatica/default.asp>.
- Morey , Jaume & altres. *Alfa. Mètode d'autocorrecció gramàtica assistida*. Palma; Universitat de les Illes Balears. 1995 (2a edició revisada i augmentada)
- Pujol , Josep M.; Solà, Joan. *Ortotipografia. Manual de l'autor, l'autoeditor i el dissenyador gràfic*. 3a ed., revisada. Barcelona: Columna, 2000. [1a ed., 1995]
- Ramos , Joan Rafael. *Introducció a la sintaxi*. València; Tàndem edicions, 1992
- Sancho Cremades, Pelegrí. *Les preposicions en català*. València; Universitat de València, 1994.
- Saragossà , Abelard . *Problemes bàsics de la teoria sintàctica generativista (1957-1986)*. València; Institut Universitari de Filologia Valenciana i Publicacions de l'Abadia de Montserrat, 1992
- *Els predicatius i les categories sintàctiques* . València; Universitat de València, 1994.
- Solà , Joan. *Estudis de sintaxi catalana/1*. Barcelona; Edicions 62, 1973 (2a edició)
- Estudis de sintaxi catalana/2* . Barcelona; Edicions 62, 1978 (2a edició)
- Qüestions controvertides de sintaxi catalana* . Barcelona; Edicions 62, 1987.
- Lingüística i normativa* . Barcelona; Editorial Empúries, 1990.
- Sintaxi normativa: estat de la qüestió* . Barcelona; Editorial Empúries, 1994 (2a edició corregida i augmentada)
- TERMCAT. *Diccionari de lingüística*. Barcelona; Fundació Barcelona, 1992.

Guia docent

Viaplana , Joaquim. *Elements per a una gramàtica generativa del català. Relativització i temes annexos* .
Barcelona; Edicions 62, 1981

- *Lingüística descriptiva* . Barcelona; Edicions 62 (2000)

